

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

*Bao năm rồi, con đã xa quê hương
Xa dòng sông, xa xóm làng nhỏ bé
Xa lũy tre, xa cánh đồng quê mẹ
Thương cánh cò, tiếng diều sáo vi vu*

*Con đi xa, nhớ hương vị tuổi thơ
Mùi cơm cháy, con vẫn ăn ngày trước
Đôi chân con đi khắp miền Tổ Quốc
Chẳng nơi nào có vị cơm năm xưa*

*Cơm cháy quê nghèo có nắng, có mưa
Có lời mẹ ru, ngọt ngào cay đắng
Có những hi sinh, nhớ thương thâm lặng
Con yêu nước mình từ những câu ca*

*Cơm cháy quê nghèo mặn mồ hôi cha
Có vị thơm rom, cánh đồng mùa gặt
Muối mặn gừng cay, có hè nắng gắt
Có ánh trăng vàng chị míc bên sông*

*Hương vị quê nhà ai nhớ, thương mong
Thời gian đi qua bao giờ trở lại
Để cho hôm nay con thầm nhớ mãi
Nồi cơm năm xưa ngon nhất trên đời.*

(Mùi cơm cháy, Vũ Tuấn, Khúc ru quê, NXB Hội nhà văn, 2022, tr.130 -131)

Thực hiện các yêu cầu từ 1 đến 5:

Câu 1. Xác định chủ thể trữ tình trong bài thơ.

Câu 2. Nêu dấu hiệu để xác định thể thơ của bài thơ.

Câu 3. Chỉ ra những hình ảnh gắn với tuổi thơ của nhân vật trữ tình trong khổ thơ sau:

*Bao năm rồi, con đã xa quê hương
Xa dòng sông, xa xóm làng nhỏ bé
Xa lũy tre, xa cánh đồng quê mẹ
Thương cánh cò, tiếng diều sáo vi vu*

Câu 4. Phân tích tác dụng của phép điệp trong đoạn thơ:

*Cơm cháy quê nghèo có nắng, có mưa
Có lời mẹ ru, ngọt ngào cay đắng
Có những hi sinh, nhớ thương thâm lặng
Con yêu nước mình từ những câu ca*

Câu 5. Cảm nhận của em về ý nghĩa của dòng thơ: “Nồi cơm năm xưa ngon nhất trên đời”.

Câu 6. Bài học sâu sắc nhất mà anh/chị rút ra được từ bài thơ trên là gì? (trả lời khoảng 5 đến 7 dòng)

I. VIẾT (5,0 điểm)

Nhà văn Nguyễn Duy Hà đã từng viết “*Người ta thường nói “không ai đánh thuế ước mơ”, nên dù có mộng lung đi chẳng nữa, tôi cũng hy vọng bạn đừng từ bỏ quyền “được mơ” của bản thân mình*”.

(Trích *Hơn cả đời mong*, Nguyễn Duy Hà, NXB Dân trí, 2022, tr.74)

Từ gợi dẫn trên, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về vai trò của ước mơ đối với tuổi trẻ.

----- **Hết** -----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm.

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	5,0
	1	Chủ thể trữ tình: con/người con xa quê Hướng dẫn chấm: - Trả lời được như đáp án: 0,75 điểm - Trả lời sai/không trả lời: 0,0 điểm	0,75
	2	Dấu hiệu để xác định thể thơ: - Số chữ trong các dòng thơ đều có 8 chữ - Thể thơ tám chữ. Hướng dẫn chấm: - Trả lời được như đáp án: 0,75 điểm - Trả lời được một ý: 0,5 điểm - Trả lời sai/không trả lời: 0,0 điểm	0,75
	3	Những hình ảnh gắn với tuổi thơ của nhân vật trữ tình trong khổ thơ: <i>Dòng sông, xóm làng, lũy tre, cánh đồng, cánh cò, tiếng sáo diều.</i> Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 1,0 điểm - Trả lời được từ 4-5 hình ảnh: 0,75 điểm - Trả lời được từ 2-3 hình ảnh: 0,5 điểm - Trả lời được 1 hình ảnh: 0,25 điểm - Trả lời sai/không trả lời/chép nguyên câu thơ: 0,0 điểm	1,0
	4	- Điệp từ: Có... - Tác dụng: + Tạo nhịp điệu dồn dập, tha thiết; tăng sức gợi hình gợi cảm cho các câu thơ. + Nhấn mạnh sự phong phú, đa dạng của những gì gắn bó với quê nghèo: thiên nhiên (nắng, mưa), tình mẹ, sự hi sinh, nỗi nhớ thương,... + Thể hiện tình yêu, niềm tự hào và sự gắn bó tha thiết với quê hương của nhân vật trữ tình qua đó khơi dậy tình yêu quê hương đất nước ở người đọc. Hướng dẫn chấm: - Trả lời được như đáp án: 1,0 điểm - Trả lời được hình ảnh biểu hiện: 0,25 điểm - Trả lời được tác dụng nghệ thuật: 0,25 điểm - Trả lời được tác dụng nội dung: 0,5 điểm - Trả lời sai/không trả lời: 0,0 điểm <i>HS có cách diễn đạt tương đương vẫn cho điểm tối đa.</i>	1,0
	5	- Ý nghĩa của hình ảnh “Nồi cơm năm xưa ngon nhất trên đời” + Nghĩa thực: Câu thơ gợi ra hình ảnh nồi cơm mẹ nấu gắn với bữa cơm gia đình, với tuổi thơ ngọt ngào. + Nghĩa biểu tượng: Biểu tượng cho tình cảm gia đình, tình yêu thương ấm áp của mẹ cha, cho sự gắn bó sâu nặng với quê hương.	0,5

		Với mỗi người, gia đình, quê hương luôn là điều quý giá và đẹp đẽ nhất trong tâm thức. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0,5 điểm - Trả lời được 1 ý đáp án: 0,25 điểm - Trả lời sai/không trả lời: 0,0 điểm	
	6	- Rút ra được bài học sâu sắc đối với bản thân, lí giải phù hợp, thuyết phục. - Gợi ý một vài bài học: Tuổi thơ có vai trò quan trọng đối với mỗi con người; kí ức tuổi thơ là tài sản vô giá trong đời sống tinh thần của mỗi chúng ta; cần nâng niu trân trọng từng kỉ niệm về người thân, gia đình,... Hướng dẫn chấm: - Nêu được bài học phù hợp: 0,5 điểm - Lí giải hợp lí, thuyết phục: 0,5 điểm - Có lí giải phù hợp nhưng chưa thật sự thuyết phục: 0,25 điểm. - Trả lời sai, hoặc không trả lời: 0,0 điểm	1,0
II		VIẾT	5,0
		Bài văn đáp ứng được các yêu cầu sau: a. Yêu cầu chung: xác định đúng vấn đề nghị luận; đảm bảo yêu cầu về dung lượng và sử dụng bằng chứng - Vấn đề nghị luận: vai trò của ước mơ đối với tuổi trẻ - Dung lượng: khoảng 600 từ - Bằng chứng: thực tế đời sống và lời dẫn của nhà văn Nguyễn Duy Hà Hướng dẫn chấm: - Xác định đúng vấn đề nghị luận: cho 0,5 điểm - Đảm bảo dung lượng (khoảng 600 chữ): cho 0,25 điểm (cho phép tăng hoặc giảm tối đa khoảng 200 chữ. Nếu vượt quá 800 chữ hoặc chưa đủ 400 chữ thì không cho điểm nội dung này). - Có bằng chứng thực tế đời sống chính xác, phù hợp: Cho 0,25 điểm.	1,0
		b. Yêu cầu cụ thể: thí sinh triển khai bài viết theo trình tự hợp lí và sử dụng đúng các kĩ năng nghị luận b1. Viết được mở bài và kết bài cho bài văn nghị luận xã hội - Mở bài: giới thiệu được vấn đề nghị luận. - Kết bài: khẳng định được vấn đề nghị luận. Hướng dẫn chấm: Thí sinh viết được mở bài, kết bài đảm bảo yêu cầu mở bài nêu được vấn đề nghị luận; kết bài khẳng định, đánh giá được vấn đề: cho điểm tối đa (mở bài: 0,25, kết bài: 0,25)	4,0 0,5
		b2. Giải thích được vấn đề nghị luận - Ước mơ là mong muốn, ước ao một cách thiết tha điều tốt đẹp; là những khát vọng hoặc mục tiêu mà một người muốn đạt được trong tương lai. - Ước mơ chính là động lực để mỗi người tồn tại, giúp con người sống lạc quan, tin tưởng vào tương lai. Nếu không có ước mơ, con người sẽ tàn lụi, sẽ già đi ngay khi mới bước vào đời.	0,5

	Hướng dẫn chấm: - Giải thích được “ước mơ” là gì: 0,25 - Chốt được ý nghĩa câu nói: cho 0,25 điểm b3. Phân tích, chứng minh được vấn đề nghị luận - Phân tích, chứng minh được vai trò của ước mơ đối với tuổi trẻ + Ước mơ có thể truyền động lực và cảm hứng cho tuổi trẻ để họ thêm tin yêu cuộc sống của chính bản thân mình. + Ước mơ chính là động lực để tuổi trẻ tin rằng, mình có thể làm được những điều lớn lao, cao đẹp vượt lên trên cái khó khăn của hiện thực + Ước mơ có thể giúp tuổi trẻ đi xa hơn, mang lại cuộc sống tốt đẹp hơn cho chính bản thân và xã hội Hướng dẫn chấm: - Đảm bảo đủ các ý: 1,5 điểm, mỗi ý 0,5 điểm - Thí sinh có thể có những quan điểm khác nhưng phù hợp vẫn cho điểm tối đa. b4. Mở rộng, nâng cao được vấn đề nghị luận và rút ra bài học - Bàn luận mở rộng, nâng cao được vấn đề nghị luận + Ước mơ chỉ có thể thành hiện thực khi tuổi trẻ có quyết tâm và lòng dũng cảm, dám thực hiện bằng được ước mơ đó; dám đương đầu với khó khăn, thử thách khi thực hiện ước mơ cao đẹp của mình + Phê phán những người không có ước mơ, không dám ước mơ về những điều cao đẹp - Rút ra bài học: Ước mơ là điều rất cần thiết mang lại ý nghĩa cho cuộc sống của mỗi người. Mỗi người trong cuộc sống cần xác định cho mình những ước mơ cao đẹp Hướng dẫn chấm: - Liên hệ, mở rộng vấn đề: 0,5 điểm - Rút ra được bài học nhận thức và hành động: 0,5 điểm b5. Sáng tạo - Có những ý đột phá, vượt ra ngoài Đáp án nhưng có sức thuyết phục. - Có cách diễn đạt tinh tế, độc đáo	1,5 1,0 0,5
I+II		10,0

----- Hết -----